

Naturvårdsverkets förslag till genomförande i Sverige av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2193 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting

- avstyrker att kommunerna ska vara registerhållande myndighet av medelstora förbränningsanläggningar (MCP) enligt INSPIRE-direktivet
- avstyrker att Sverige ska överimplementera MCP-direktivet i de avseenden som berör bibränsleanläggningar.
- tillstyrker att Naturvårdsverket utvecklar och tillhandahåller en nationell e-tjänst, en nationell databas och tekniska lösningar för att skapa och publicera INSPIRE-tjänster
- anser att ytterligare nationella informationsinsatser måste göras inför ikraftträdande till berörda verksamhetsutövare, vid de olika tidsgränserna samt stöd till de lokala tillsynsmyndigheterna.

Förbundets ställningstagande

Registerhållande myndighet enligt INSPIRE-direktivet

Sveriges Kommuner och Landsting avstyrker att kommunerna ska vara registerhållande myndighet av MCP enligt INSPIRE-direktivet. Det är både kostnadsdrivande och ineffektivt. Naturvårdsverket har redan åtagit sig att bygga upp och utveckla den tekniska lösningen för att publicera och skapa INSPIRE-tjänster för medelstora förbränningsanläggningar. Detta är utmärkt. Ett sådant system gör det möjligt att registrera samtliga anläggningar i landet. Att tillhandahålla INSPIRE-tjänster är kostnadskrävande och det är inte rimligt att landets alla kommuner ska ha denna kostnad då det totalt i Sverige finns 2000 anläggningar som faller under MCP-direktivet. En optimal lösning anser Sveriges Kommuner och Landsting är att Naturvårdsverket har ett samlat register och står för dessa kostnader samt att Naturvårdsverket är registerhållande myndighet för samtliga MCP. Kommunerna har en skyldighet att se till att korrekt information läggs in i det nationella registret. Naturvårdsverket har dessutom en rapporteringsplikt till Europeiska kommissionen. De kommuner som har anläggningar enligt direktivet kan i sin tur länka till Naturvårdsverkets webbplats. Webbplatsen skulle kunna vara uppbyggd så att man direkt kan få fram samtliga anläggningar i en berörd kommun.

Enligt den svenska INSPIRE-förordningen är kommunerna inte registerhållande myndighet enligt INSPIRE-direktivet. Sveriges Kommuner och Landsting har i dessa sammanhang drivit att så ska det vara. Den ansvariga nationella myndigheten kan ha detta ansvar. I underlaget står att ansvaret för att integrera verksamhetsstödsystemet med den nationella databasen, etablerande av INSPIRE-tjänster, offentliggörande av registeruppgifter ligger på respektive registerhållande tillsynsmyndighet. Sveriges Kommuner och Landsting motsätter sig därför att kommunerna ska vara registerhållande myndighet enligt MCP-direktivet och på så sätt få krav enligt INSPIRE-direktivet.

Överimplementering av direktivet

Sveriges Kommuner och Landsting menar att det är viktigt att gå i takt med övriga EU-länder vid implementering av gemensam lagstiftning. Det måste få ta tid att ställa om och göra långsiktiga investeringar. Det tar också tid att hitta optimala lösningar som ska fungera i praktiken. Ett tydligt uppsatt mål i framtiden skapar ofta incitament till omställningar och nyinvesteringar i den takt som verksamhetsutövaren har möjlighet att planera för. Det finns en medvetenhet och en omställning kan många gånger gå snabbare på frivillig väg än vid ett forcerat regelverk. En långsiktighet ger också möjlighet till lärande och utbyte av erfarenhet med andra aktörer. Naturvårdsverket hävdar att förslaget till skärpning är samhällsekonomiskt motiverat då skadekostnaderna överstiger marginalkostnaderna för år 2025. Vad som framkommer i underlaget så har långtgående slutsatser dragits av en central placerad anläggning i en tätort i Sverige vid extremt dåliga vinterförhållanden. Det framkommer inte heller på vilken höjd halterna är beräknade. Det är stoftvärdena som är prioriterade. Generellt sett har Sveriges en bra luftkvalitet. Det är i gatunivå som ett antal kommuner har svårt att klara miljökvalitetsnormerna för luft. De höga halterna av PM10 och PM 2,5 kommer framförallt från däckslitage och vägtrafik i täta miljöer.

Tillhandhållande av nationell e-tjänst, nationell databas och tekniska lösningar

Det är bra och viktigt menar Sveriges Kommuner och Landsting att Naturvårdsverket utvecklar det digitala stödet och skapar förutsättningar för en effektiv tillsyn. I och med att INSPIRE-direktivet gäller för medelstora förbränningsanläggningar är det angeläget att utnyttja de offentliga resurser i Sverige på bästa sätt så att vi inte får ytterligare 290 organisationer som ska bekosta och se till att uppkoppling dygnet runt sker enligt INSPIRE-direktivet.

Ytterligare information till berörda verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter

Sveriges Kommuner och Landsting menar att ytterligare informationsinsatser måste göras till berörda verksamhetsutövare vid olika tidpunkter eftersom det innebär

ytterliga ansvar för små verksamhetsutövare som inte tidigare haft kontinuerliga kontakter med tillsynsmyndigheten. Ett nationell samordnat stöd behövs även till tillsynsmyndigheterna.

Sveriges Kommuner och Landsting

Anders Henriksson
Vice ordförande